

C. kr. kmetijska družba kranjska.

Seja glavnega odbora dné 11. oktobra 1885.

Seji predseduje na mesto bolnega gospoda družbinega predsednika gosp. podpredsednik J. Fr. Seunig. Navzoči so bili gg. odborniki: Brus, Detela, Jerič, Neweklovski, Murnik, Robič in Witschl ter tajnik g. Gustav Pirc.

Obravnavalo se je o sledečih predmetih, koji vsi so bili na dnevnem redu.

Odbor vzame na znanje, da je „Smithsonian Institution“ v Washingtonu, kateri s kmetijsko družbo knjige menjava, poslal dva dela spisa „North american Ethnology“.

Tajnik poroča, da se je ukrenilo s prošnjo vipavske podružnice zaradi podpore po povodnji poškodovanim tako, kakor se je sklenilo v zadnji seji glavnega odbora.

Vsled vloge gospoda odbornika Jeriča, predsednika kranjskega čebelarkega društva, prosil je glavni odbor sl. c. kr. ministerstvo za podporo ob priliki potovanja predsednika čebelarkega društva k zboru avstrijsko-nemških čebelarjev v Lignice na Prusko. Sl. c. k. kmetijsko ministerstvo blagovolilo je to prošnjo takojovoljno rešiti.

Predsedništvo c. k. deželne vlade v Ljubljani naznanja glavnemu odboru, da je imenovalo svojim zastopnikom pri subvencijskem odboru c. k. kmetijske družbe na mesto vpokojenega vladnega svetnika gosp. pl. Wurzbacha, gospoda c. kr. vladnega svetnika Antona Globočnika.

Tajnik poroča o rešitvi uloge na sl. c. kr. kmetijsko ministerstvo zastran državne štipendije ter pové da je ministerstvo podelilo imenovano štipendijo Fr. Štupar-ju iz Vodice za pohod višje kmetijske šole v Dečin-Liebwerdu.

Sl. c. kr. kmetijsko ministerstvo dopošlje družbi spis c. k. gozdnega svetnika K. Schindler-ja „O upravi gozdov, koji so v oskrbi c. k. poljedeljskega ministerstva“ s pridjanim atlasom.

Prošnje za ovce ukviškega plemena oddajo se odseku v poročilo.

Tajnik poroča o stanju subvencijske zaloge za živinorejo, ter predlaga za letos še en nakup bikov čistega plemena in sicer belanskih bikov, ki se imajo prodajati v Kranji. Predlog se sprejme.

Vloga učitelja na podkovski šoli gosp. E. Schlegelna zaradi poprave okolov na prostorih družbine živinozdravnišnice se po daljšem razgovoru tako reši, da se poprava le samo tam izvrši, kjer se prostori za namen, kojemu so odredjeni, tudi porabljajo.

Tajnik Gustav Pirc poroča o razmerah, tikajočih družbeno živinozdravnišnico ter konečno nasvetuje: Glavni odbor uvidi neobhodno potrebo živinozdravnišnice v Ljubljani, a on ni ustani pri skromnih denarnih sredstvih kmetijske družbe, še na dalje živinozdravnišničnega poslopja in prostorov ohranjevati iz svojih sredstev tem manje, ker je družbina živinozdravniška šola razpuščena. Iz teh uzrokov obrne se naj glavni odbor na visoko c. k. deželno vlado, na sl. deželni odbor kranjski in na sl. mestni magistrat ljubljanski s prošnjo, da imenovani uradi oziroma odbori pripomo-rejo k daljni ohranitvi neobhodno potrebne živinozdravnišnice v Ljubljani s primernimi subvencijami. Glavni odbor sprejme nasvete tajnikove.

Na novo v družbo se sprejme gospod August Vester, c. kr. profesor v Ljubljani, in gospod Anton Šoklič, župan in posestnik na Potocih pri Javerniku.

Vprašanja in odgovori.

Vprašanje 43. Tukaj imajo nekateri gospodarji navado, dajati konjem po eno žlico žvepla med otrobi z namenom, konje odebeliti. To se tudi res zgodi, a prosim Vas, poročite nam, ni li to dejanje konjem škodljivo? (J. B. v Z.)

Odgovor. Navada, konjem žveplo dajati z namenom, jih odebeliti, nam ni znana in tudi ne verjamemo, da se s žveplom imenovani vspeh doseže. Žveplo samo na sebi ni ravno škodljivo, a koristno tudi ne bo, vsaj na prebavljavne organe gotovo slabo vpliva. Zdi se nam, da se motite v imenu. Tisto, kar se daje konjem iz gori navedenega namena je arzenik (mišica), ki je v tej obliki, kakor se konjem navadno poklada, res zelo podoben žveplu. Ako smo pravo uganili ter v Vašem kraju dajate konjem arzenik, ne pa žveplo, moramo Vam povedati, da se željeni vspeh res doseže, a to na škodo živalinega zdravja. Tako pokladanje arzenika, kot je pri nas običajno, sme se primerjati z bičem (gajžlo). Dokler konj bič čuti, tudi teče in dokler se mu daje arzenik, je konj debel, dobro izgleda ter je čvrst, a ko se z arzenikom poneha, je konj slabši kot prej ter slabše je in prebava. Dostikrat res marsikateri konj, ki je sicer zdrav, vendar ne mara jesti in vedno shujšano izgleda, dá se zboljšati z arzenikom, a ne na taki način, ampak drugače. Kupi se namreč v lekarni Fowlerjevo tekočino (v kateri je arzenik raztopljen) ter se dá konju na kruhu ali sladkorju prvi dan 2 kapljici, drugi dan 3 itd., vsaki dan po eno več, da se pride na 30 kapljic, potem se pa zopet odvzame na dan po eno kapljico, da se pride zopet na dve nazaj. Na to se gré še enkrat do 30 kapljic in nazaj ter se potem popolnem preneha ali pa ostane na 2 do 4 kapljicah. Ako uže hočete toraj arzenik rabiti, priporočamo Vam edino le na navedeni način.

Občinam, oziroma slavnim županstvom trnovsko-vremške doline v prevdarek.

„Sè združenimi močmi se vse doseže.“
(Konec.)

Ker je na takih mestih zemlja spočita, rastlo bi tako omenjeno sadno drevje jako naglo in bujno, ter bi v malo letih brez posebnih nesreč tudi prav obilo rodilo in bogatega pridelka v prid občinskih blagajnic dajalo.

So pa tudi druge skupne lege po teh krajih, katere sedaj toliko kot prav nobenega dohodka občinam ne donajajo, a so za napravo vinogradov po njenih legah kot nalašč vstvarjene. Kakor prvoimenovana, tako dala bi se tudi ta zemljišča po vzajemnem delovanju občinam v prid jako plodonosno kultivirati in s trtami nasaditi.

Pridelki, oziroma na novo pridobljeni produkti od takih in tako kultiviranih zemljišč naj bi se v posledici tudi „sè združenimi močmi“ brezplačno (po tlaki) leto za letom skupaj pospravljali in za promet prirejevali. Iztrženi novci za češplje, slivovec, tepke, mošt in vino, kar bi se na takih skupnih zemljiščih pridelovalo, stekali bi se v posledici v dotične občinske blagajnice vsem občinam na korist. In ti novci služili bi v prvi vrsti v pokritje ob začetku pričujočega dopisa omenjenih plačil. Ob dobrih in rodovitnih letinah bi se po občinah na ta priprosti način dalo toliko denarja za občinske blagajnice pridobivati, da bi ga preko poravnave vseh občinskih plačevanj še kaj preostajalo in bi občinam niti solda tako imenovanih „zlogov“ plačevati treba ne bilo.